

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	BcA. Silvie Gajdůšková		
Studijní program	Multimédia a design		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Design obuvi		
Forma studia	Prezenční	Akad. rok	2023/2024
Název práce	Futurismus		
Oponent práce	Mgr. Helena Maňasová Hradská, Ph.D.		

Naplnění zadaného záměru:

Zadáním této práce bylo vytvořit autorskou kolekci inspirovanou futurismem. Za tím účelem autorka nastudovala spíše přehledovou literaturu o italském a ruském futurismu, vč. futuristických experimentů ve fotografii a módě. V této heuristické části je patrný zápal pro téma ale zároveň určitá závislost na zvolené literatuře. Bohužel místy zde text působí až jako neopravený překlad. Tato práce s textem vede ke zbytečnému opakování některých tezí o futurismu a ubírá na kultivovanosti jazyka, kterým autorka (vzhledem k praktické části) rozhodně vládne. Kapitoly 1 a 2 tak působí trochu rozpačitě a nadbytečně, byť nastudování znalostí zde prezentovaných bylo jistě významnou součástí přípravy autorky na klíčovou, tedy praktickou část diplomového projektu. Zajímavější a vzhledem k záměru práce významnější jsou pak kapitoly 3 až 6, kde autorka představuje spíše přístupy a metody práce jednotlivých autorů na konkrétních dílech. Právě zde se jí mnohem lépe daří vystihnout charakteristiky avantgardního radikalismu, který se hlásil k futuristickým manifestům. V této souvislosti oceňuji tzv. autorské shrnutí, v němž jasně a kriticky vysvětluje jádro a meze své inspirace futurismem. Velmi oceňuji její snahu provázat to, jak rozumí estetickému a modernizačnímu záměru futuristů, a jak zohledňuje vlastní reflexi aktuální nutnosti přehodnotit některé klíčové tendence futurismu (nekompromisní „pokrokovost“ vedoucí až k autodestrukci) a vložit nová žádoucí kritéria do svého návrhu (udržitelnost, pohodlí, tradiční materiál, inkluzivitu). Jako inspirativní momenty tedy autorka vyhodnotila tematizaci pohybu (nezjednodušuje jej na rychlost, s. 54), estetickou, formálně ostentativní radikalitu (tamtéž) a provokaci zjevně radikální až nadsazenou jednoduchostí (zejm. u „dynamické“ kabelky). Ambice zachovat futuristickou stopu také při volbě kompozice kolekce ji přivedla k vytvoření „fází“ (směr, dynamika, pohyb), k volbě ostrých tvarů a „ne-barvy“ (černá). Pokusím se vyjádřit k nim jednotlivě, nikoliv na základě hodnocení praktického provedení jednotlivých produktů, nýbrž dle jejich vazby na futuristické ideové principy. V té souvislosti si dovoluji rozdělit následující hodnocení do tří metaforických tezí, které je třeba chápat více jako kritickou interpretaci než jako negativní hodnocení.

UHAŠENÝ FUTURISMUS

Volbu černé barvy vysvětluje autorka vazbou na futuristickou negaci a destrukci: „barva“, která pohlcuje světlo. Třebaže je tato úvaha velmi zajímavá, odsunuje jinou futuristickou kvalitu zcela stranou – totiž její ohnivý zápal pro vše nabitě energií, kterou, ano, rychle spaluje, provází jí destrukce, ale nikdy nevyhasíná, maximálně exploduje. Volba černé barvy tak připravuje futurismus o jeho tepající život, o radikalitu vedenou vitálním výbuchem energie. Autorka si tak vytváří problém související s profilem cílové zákaznice/zákazníka, v jehož „černé zbroji“,

jíž je opásán, se futuristická radikalita tříští do skeptické negace, rezignace a smutku – který sama autorka podpírá svou asociací barevnosti na současné (i minulé) válečné oběti.

JAKO-FUTURISMUS

Radikalita se z kolekce ovšem neztrácí. Zůstává ve tvarech a *předstírání* určitou bezohlednost k pohodlí nošení, nijak ostentativně nedává najevo svou ambici udržitelnosti, o kterou však usiluje. Odpovídá tedy jakémusi gestu odmítnutí, který by kolekce jako futuristická mohla manifestovat.

STRSTNATÁ EXPOZE

Za významné považují autorčinu snahu ve všech fázích zpracovat prostředky vlastními obuvi motiv pohybu. Vedle modelace špičky boty je to – v první fázi tvarová parafráze znaku pohybu – vektoru, šipky. Tady stojí za úvahu, bylo-li nutné ono zvlnění pod patou, které ubírá geometrickému podpadku na integrovanosti obuté nohy do ostré geometrie. V druhé fázi je to spirála „jedoucího“ zipu, ve třetí pohybuující se kožešina. Ta má sice blíž k surrealistické ostenzi animality než k technicistímu futurismu, ale vlastně dobře doplňuje emotivní spektrum celé kolekce o haptický prvek.

Formální a interpretační nedostatky:

Vedle opravdu četných překlepů a chybných vazeb je slabinou bohužel také poznámkový aparát, který trpí jak typografickými odchylkami (chybí mezera za tečkou), tak standardizovaným systémem, např. v případě přímé citace chybí údaj o straně. Naproti tomu seznam literatury je víceméně v pořádku. Nestandardní je také úzus popisek obrázků s různími odkazy i v poznámkovém aparátu.

V textech se občas objevují určité interpretační nepřesnosti: např. futurismus na prvním místě určitě nezdůrazňoval praktičnost, snad jen tehdy, byla-li záminkou k radikálnímu gestu, s. 58, trochu mlhavě používá autorka termín “dynamický” – například: “dynamický tvar a plochý design” (s. 61), v kpt. o futuristickém malířství autorka uvádí postup při zobrazování emoce, zde se Boccioni blíží expresionismu a tedy chybí náznak povědomí o této klíčové vazbě (základní teze expresionismu se týká zkoumání vztahu barvy a emoce).

Výše uvedené připomínky vnímám jako sekundární v porovnání s příkladnou snahou autorky o porozumění zadaného uměleckého přístupu a jeho praktickou reinterpetací v návrhu pro současnou generaci.

Návrh klasifikace:B.....

V(e) ...Tarvisio Boscoverde..... dne30. 5. 2024.....

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E – dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte